

WAT IS VISUAL THINKING STRATEGIES

VTS is een methode waarbij een groep mensen door middel van een geleide discussie met open vragen met elkaar in gesprek gaan over een kunstwerk. Je nodigt kinderen (en volwassenen) uit om op een gestructureerde en open manier te kijken en te denken over een kunstwerk. De kennis en inzichten over wat de groep in het kunstwerk ziet komt dus uit de deelnemers zelf. En ze bouwen voort op wat de ander ziet, denkt en voelt bij het kunstwerk.

De methode is door het New Yorkse Museum of Modern Art ontwikkeld om bezoekers op een bewuste manier naar kunst te laten kijken, waardoor wat ze hebben gezien meer beklijft. De vaardigheden als waarnemen, verbeelden, luisteren, kritisch denken en (visuele) geletterdheid worden door middel van geleide groepsdiscussies verbeterd.

VOOR WIE?

Iedereen, ongeacht intelligentie en (culturele) achtergrond, kan deelnemen aan een VTS gesprek. Elke (museum)docent kan leren om de gesprekken te begeleiden. Kennis van kunst is geen voorwaarde. De VTS vragen bieden houvast aan de gespreksleider en geven structuur aan de interactie.

WAT LEVERT HET OP?

De kracht van de methode is dat de eigen beleving en persoonlijke interpretatie bij een kunstwerk centraal staan. Het stellen van vragen geeft het kijken richting. Daardoor ontdekken de deelnemers steeds meer details in het kunstwerk en door te luisteren naar elkaars antwoorden ontstaan er nieuwe inzichten. Je stimuleert de kijker om na te denken over wat ze zien. Het feit dat er geen goede of foute antwoorden zijn, verlaagt de reactiedrempel. Bovendien stimuleert het de vorming van een eigen mening en het aannemen van een actieve onderzoekende houding. Kunst kijken wordt op deze manier een rijke ervaring en het stelt eenieder in staat een persoonlijke verbinding met kunst te maken.

VTS biedt een veilige omgeving om nieuwe zienswijzen te ontwikkelen en te verkennen. Je wordt je bewust van jouw eigen denkpatronen en die van anderen, en leren dat verschillen bestaan en verrijkend zijn. Deelnemers maken een persoonlijke verbinding met de kunstwerken.

HOE WERKT HET?

De gespreksleider is geen bron van kennis maar faciliteert het gesprek volgens een vast patroon. Een gespreksleider nodigt een groep mensen uit om een kunstwerk te bekijken. De gespreksleider blijft neutraal en probeert Na enkele minuten van individueel kijken worden de volgende vragen gesteld, na elkaar:

1. Wat gebeurt er?
Je nodigt de kijker uit te reageren op wat hij ziet en denkt.
2. Waaraan zie je dat?
Je vraagt aan de kijker zijn gedachten die hij heeft bij het kunstwerk uit te leggen en te onderbouwen.
3. Wat kun je nog meer ontdekken?
Deze vraag is een uitnodiging aan de hele groep om weer nieuwe inzichten in te brengen.

De gespreksleider faciliteert vervolgens het gesprek dat ontstaat en geeft de antwoorden op de vragen in eigen woorden terug. Dit gebeurt zonder enig oordeel. Het gesprek duurt net zo lang als de aandacht van de groep op het kunstwerk gericht blijft.

MEER WETEN?

[VTS Nederland](#)

[Blog leerkracht Corrie Koenen: over VTS in de klas](#)

[Videoreportage Thinking through art: over de effecten op kinderen van VTS en het kijken naar kunst](#)